

ירושלים, כא' בשבט, תשע"ה

10 בפברואר, 2015

חוזר מס' ח-06 - XXXX

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון : כרטיסי חיוב

(הוראת ניהול בנקאי תקין 470)

מבוא

1. במסגרת פעילות בנק ישראל להגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב ולקידום השימוש בכרטיס חיוב מיידי ובכרטיס נטען, נדרש לבצע תיקונים בהוראה זו.
2. לאור האמור, ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות ובאישור הנגידה, תיקנתי הוראה זו.

התיקונים להוראה

3. לסעיף 2 "הגדרות" התווספו המונחים "כרטיס חיוב מיידי", "כרטיס נטען", "עסקת חיוב מיידי" ו"סולק".
4. סעיף 16 - המרת עסקאות במט"ח לשקלים – הסעיף בוטל.

דברי הסבר

הנושא הוסדר בתיקון מיום 1.2.15 לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) התשס"ח – 2008, ועל כן הסעיף נמחק מההוראה.

5. פרק "כרטיס חיוב מיידי וכרטיס נטען" התווסף להוראה.

5.1. סעיף 17 מסדיר את אופן העברת הכספים בעסקאות חיוב מיידי. במסגרת הסעיף נקבע, כי בעסקאות חיוב מיידי על המנפיק להעביר את הכספים לסולק לכל היותר בתוך 2 ימי עסקים ממועד שידור העסקה, ועל הסולק להעביר לבית העסק את כספי העסקאות שבוצעו, לכל היותר בתוך 3 ימי עסקים ממועד שידור העסקה. כמו כן, בעסקה המתבצעת בכרטיס חיוב מיידי יתבצע חיוב הלקוח בערך יום ביצוע העסקה.

דברי הסבר

סעיף 17(א) קובע, כי בכרטיס חיוב מיידי חיוב הלקוח יתבצע בערך יום ביצוע העסקה. זאת על מנת לייחד את כרטיס החיוב המיידי, ככרטיס המשמש תחליף למזומן עבור הצרכן, שכן הוא מאפשר ביצוע תשלומים בבתי עסק באמצעות חיוב מיידי של חשבון עובר ושב.

סעיפים 17(ב)-(ג) מתייחסים לכרטיס חיוב מיידי ולכרטיס נטען. על פי הנהוג כיום, בכרטיסים אלו אין הבחנה בהסדרי העברת הכספים בין עסקאות חיוב מיידי לעסקאות חיוב נדחה. כתוצאה מכך, גם בעסקאות חיוב מיידי בתי העסק מקבלים את תמורת העסקה כעשרים יום בממוצע לאחר מועד ביצוע העסקה. הסדר זה אינו מעודד את בתי העסק להעדפת עסקת חיוב מיידי בכרטיס חיוב מיידי או בכרטיס נטען, על פני עסקת חיוב נדחה. אשר על כן, ובכדי שבית העסק יראה בעסקאות אלו תחליף לעסקאות מזומן, נקבעה בהוראה תקופה להעברת הכספים בין המנפיקים לסולקים ובין הסולקים לבתי עסק, כך שהיא תתבצע בסמוך ככל הניתן למועד ביצוע העסקה.

5.2. סעיף 18 מחייב את המנפיקים להטביע סימון על גבי כרטיס החיוב המיידי והכרטיס הנטען שיבדיל אותם מיתר כרטיסי החיוב.

דברי הסבר

בידול חזותי של כרטיס החיוב המיידי והכרטיס הנטען באמצעות הטבעת סימון ברור המבהיר את מהות הכרטיס, על גבי הכרטיס, והמבדיל אותו מיתר כרטיסי החיוב, מיועד לסייע ללקוח לבחור בקלות את הכרטיס בו הוא מעוניין לעשות שימוש וכן להגביר את השקיפות והנוחות עבור בתי העסק ומחזיקי הכרטיס.

5.3. בסעיף 19 (א) נקבע, כי בכרטיס חיוב מיידי תוצג כל עסקה כשורה נפרדת בפירוט תנועות חשבון עובר ושב, בסמוך לאחר ביצועה, תוך סימון העסקה כפעולה שבוצעה בחיוב מיידי, ציון תאריך ביצוע העסקה, שם הספק, בהתאם לסעיף 12(1)(א), וסכום העסקה.

דברי הסבר

כיום ניתן גילוי מוגבל בנוגע לעסקאות בכרטיס חיוב מיידי - במסגרת פירוט הפעולות בחשבון עובר ושב מוצג סך החיובים שבוצעו בכרטיס במהלך יום עסקים, ללא פירוט לגבי כל עסקה בנפרד. לאור הצורך בשיקוף מיידי של החיובים בכרטיס חיוב מיידי בחשבון עובר ושב, הן לצורך בקרת הלקוח לצורך איתור שימוש לרעה והן לצורך שליטה בהוצאותיו, נקבע סעיף זה המחייב הצגת כל עסקת חיוב מיידי בשורה נפרדת בחשבון.

5.4. בסעיף 19(ב) נקבע, כי בכרטיס חיוב מיידי יגלה המנפיק ללקוח, בדף פירוט חודשי, את העסקאות שבוצעו בכרטיס, וכן את המפורט בסעיף 12(1) להוראה.

דברי הסבר

דף הפירוט החודשי הינו דיווח משלים, הנוסף להצגת הפרטים העיקריים על כל עסקת חיוב מיידי במסגרת פירוט הפעולות בחשבון העובר ושב, ומיועד לצורכי בקרה של הלקוח.

6. בסעיף 20 להוראה הוחלו על כרטיס החיוב המיידי סעיפים 7-9, ו-10. לחוק כרטיסי חיוב התשמ"ו-1986.

זברי הסבר

סעיפי החוק המוזכרים בסעיף זה חלים כיום על כרטיסי אשראי בלבד ועל כן הורחבה תחולתם גם על כרטיסי חיוב מיידים.

תחילה

7. תחילתה של הוראה זו היא 3 חודשים מיום פרסומה.

עדכון הקובץ

8. מצ"ב דפי עדכון לקובץ הוראות ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

להכניס עמוד

(xx/xx) [11] 470-1-6

להוציא עמוד

(12/14) [10] 470-1-6

בכבוד רב,

דוד זקן

המפקח על הבנקים